

Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie

(kształcenie według podstawy programowej z 2017 r.)

Asystent osoby niepełnosprawnej
341201

 **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Warszawa 2017

Informator opracowała Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie
we współpracy z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Warszawie.

Spis treści

Wstęp	4
Informacje o zawodzie.....	6
1. Zadania zawodowe.....	6
2. Wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie	6
3. Możliwości kształcenia w zawodzie	6
Wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań	7
Kwalifikacja MS.08 Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej.....	7
1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu	7
2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu oraz kryteria oceniania	13
Podstawa programowa kształcenia w zawodzie	17

WSTĘP

Informator o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie jest podzielony na dwie części:

- pierwsza zawiera informacje ogólne o zawodzie oraz możliwości dalszego kształcenia w zawodzie, uzupełniania wykształcenia w różnych formach,
- druga zawiera wymagania egzaminacyjne z przykładami zadań oraz podstawę programową dla zawodu.

Do każdej kwalifikacji, do każdego zestawu efektów kształcenia, zostały wybrane umiejętności reprezentatywne dla zawodu. Do tych umiejętności przypisano najważniejsze wymagania ogólne jako rozwinięcia oraz zamieszczono przykładowe zadanie z podaną odpowiedzią prawidłową.

Zamieszczony jest również przykład zadania do części praktycznej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji w zawodzie.

Zadania w informatorze nie wyczerpują wszystkich przykładowych zadań, które mogą wystąpić w arkuszach egzaminacyjnych. Informator nie może być główną wskazówką do planowania procesu kształcenia w zawodzie, a kształcenie powinno odbywać się zgodnie z programami nauczania opracowanymi według obowiązującej podstawy programowej kształcenia w zawodzie.

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzany:

- a. z zakresu danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub w zawodach zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego,
- b. na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

Przez kwalifikację w zawodzie należy rozumieć wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną, po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji.

Część pisemna egzaminu trwa 60 minut i przeprowadzana jest w formie testu składającego się z 40 zadań zamkniętych, zawierających cztery odpowiedzi do wyboru, z których tylko jedna jest prawidłowa. Można uzyskać max. 40 punktów. Część pisemna egzaminu jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu lub arkuszy i kart odpowiedzi.

Część praktyczna egzaminu jest przeprowadzana w formie zadania praktycznego i polega na wykonaniu przez zdającego zadania egzaminacyjnego zawartego w arkuszu egzaminacyjnym na stanowisku egzaminacyjnym. Część praktyczna egzaminu jest przeprowadzana według modelu (formy):

- a. w (wykonanie) – gdy rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa,
- b. wk (wykonanie przy komputerze) – gdy rezultatem końcowym jest wyrób lub usługa, uzyskana z wykorzystaniem komputera,
- c. d (dokumentacja) – gdy jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja,
- d. dk (dokumentacja przy komputerze) – gdy jedynym rezultatem końcowym jest dokumentacja uzyskana z wykorzystaniem komputera.

Oczekiwane rezultaty zadania podlegają ocenie przez egzaminatora w trakcie trwania egzaminu lub po jego zakończeniu, zgodnie z podanymi kryteriami.

Przed przystąpieniem do dalszej lektury *Informatora* warto zapoznać się z ogólnymi zasadami obowiązującymi na egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie od roku szkolnego 2017/2018. Są one określone w ustawie o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991 r. (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz.1943 ze zm.) oraz *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia .....w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie .....oraz w formie skróconej w części ogólnej Informatora o egzaminie potwierdzającym kwalifikacje w zawodzie od roku szkolnego 2017/2018*, dostępnej na stronie internetowej Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (www.cke.edu.pl) oraz na stronach internetowych okręgowych komisji egzaminacyjnych.

INFORMACJE O ZAWODZIE

1. Zadania zawodowe

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie **asystent osoby niepełnosprawnej** powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) udzielania pomocy osobie niepełnosprawnej w korzystaniu z różnych form kompleksowej rehabilitacji;
- 2) świadczenia opieki osobie niepełnosprawnej w zakresie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych oraz pomagania w prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- 3) wspierania osoby niepełnosprawnej w dążeniu do samodzielności życiowej;
- 4) motywowania osoby niepełnosprawnej do aktywności społecznej i zawodowej.

2. Wyodrębnienie kwalifikacji w zawodzie

W zawodzie **asystent osoby niepełnosprawnej** wyodrębniono jedną kwalifikację.

Numer kwalifikacji (kolejność) w zawodzie	Symbol kwalifikacji z podstawy programowej	Nazwa kwalifikacji
<i>K1</i>	<i>MS.08</i>	<i>Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej</i>

3. Możliwości kształcenia w zawodzie

Od roku szkolnego 2017/2018 kształcenie w zawodzie **asystent osoby niepełnosprawnej** jest realizowane w klasach I szkoły policealnej o rocznym okresie nauczania.

Od dnia 1 stycznia 2020 r. przewidziano możliwość kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych w zakresie kwalifikacji *MS.08 Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej*, po uzyskaniu wykształcenia średniego lub średniego branżowego.

WYMAGANIA EGZAMINACYJNE Z PRZYKŁADAMI ZADAŃ

Kwalifikacja K1

MS.08 Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej.

1. Przykłady zadań do części pisemnej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji *MS.08 Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej.*

1.1. Organizowanie pracy z osobą niepełnosprawną

Umiejętność 4) rozpoznaje objawy chorobowe u osoby niepełnosprawnej ze strony poszczególnych układów i narządów, na przykład:

- rozpoznaje procesy patologiczne i chorobowe występujące w obrębie układu ruchu;
- rozpoznaje procesy patologiczne i chorobowe występujące w obrębie układu krążenia;
- rozpoznaje procesy patologiczne i chorobowe występujące w obrębie układu oddechowego;
- rozpoznaje procesy patologiczne i chorobowe występujące w obrębie układu nerwowego;

Przykładowe zadanie 1.

Podwyższona aktywność, pobudzenie psychoruchowe, zawyżona samoocena, zaburzenia snu, wielomówność to charakterystyczne objawy

- A. stanu maniakalnego.
- B. nerwicy histerycznej.
- C. zaburzeń osobowości.
- D. schizofrenii rezydualnej.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 10) przestrzega zasad opracowywania indywidualnego planu współdziałania z osobą niepełnosprawną, na przykład:

- określa zasady obowiązujące przy sporządzaniu indywidualnego planu współdziałania z podopiecznym;
- ustala zależności pomiędzy oceną sytuacji biologicznej, psychicznej i społecznej podopiecznego a opracowywaniem indywidualnego planu;
- opracowuje indywidualny plan współdziałania z osobą niepełnosprawną uwzględniający jego potrzeby, problemy, zainteresowania.

Przykładowe zadanie 2.

Optymalne techniki pozyskiwania informacji o podopiecznym z demencją to analiza dokumentacji medycznej i

- A. socjalnej, obserwacja.
- B. wywiad z sąsiadami.
- C. socjalnej, wywiad.
- D. socjalnej, ankieta.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 12) planuje metody, techniki i narzędzia pracy z osobą niepełnosprawną, na przykład:

- określa metody, techniki i narzędzia konieczne do sformułowania diagnozy społecznej;
- dobiera metody, techniki i narzędzia pracy socjalnej do stanu wydolności psychofizycznej osoby niepełnosprawnej.

Przykładowe zadanie 3.

Opracowując indywidualny plan współdziałania z podopieczną, którą jest 72 letnia kobieta ze zdiagnozowaną chorobą Parkinsona i cukrzycą, należy uwzględnić informacje dotyczące leczenia

- A. farmakologicznego i dietetycznego, zakresu samoobsługi, posługiwania się sprzętem usprawniającym.
- B. farmakologicznego i dietetycznego, wydolności intelektualnej, warunków mieszkaniowych oraz zainteresowań.
- C. dietetycznego, warunków bytowych, zainteresowań.
- D. farmakologicznego, wydolności opiekuńczej rodziny.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

1.2. Wykonywanie czynności opiekuńczych

Umiejętność 3) rozpoznaje stany zagrożenia zdrowia i życia osoby niepełnosprawnej, na przykład:

- identyfikuje podstawowe stany zagrażające zdrowiu i życiu osoby niepełnosprawnej takie jak: omdlenie, utrata przytomności, padaczka;
- klasyfikuje stopnie niepełnosprawności;
- ocenia stan nieprzytomności;
- różnicuje stopnie oparzeń.

Przykładowe zadanie 4.

Wzmoczone pragnienie, drżenie mięśniowe, apatia, senność, nadmierne pocenie, nerwowość to charakterystyczne objawy

- A. nerczyicy.
- B. hipoglikemii.
- C. hiperglikemii.
- D. nadczynności tarczycy.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

Umiejętność 5) przestrzega zasad i określa metody i techniki wykonywania czynności pielęgnacyjnych i higienicznych, na przykład:

- określa zasady wykonywania czynności pielęgnacyjnych i higienicznych;
- określa metody i techniki wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i higienicznych;
- określa zasady postępowania ze użytym środkiem, materiałem, przyborem i sprzętem.

Przykładowe zadanie 5.

Obniżenie temperatury ciała u nieprzytomnej gorączkującej osoby niepełnosprawnej, można uzyskać dzięki

- A. zmywaniu ciała chłodną wodą.
- B. podaniu leków przeciwgorączkowych.
- C. podaniu zimnych płynów i kostek lodu.
- D. wykonaniu kąpeli przeciwgorączkowej.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 8) przestrzega zasad i określa metody zapobiegania odleżynom i odparzeniom u osoby niepełnosprawnej, na przykład:

- określa zasady zapobiegania odleżynom i odparzeniom;
- dobiera metody zapobiegania odleżynom i odparzeniom do sytuacji osoby niepełnosprawnej;
- ocenia stopnie odleżyn, na podstawie Skali Nortona, Torrance'a, Skali satysfakcji z życia SWLS;
- prowadzi profilaktykę przeciwoodleżynową.

Przykładowe zadanie 6.

Standard profilaktyki odleżyn przewiduje zmianę pozycji podopiecznego w łóżku co

- A. 1 godzinę.
- B. 2 godziny.
- C. 4 godziny.
- D. 6 godzin.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

1.3. Aktywizowanie osoby niepełnosprawnej do samodzielności życiowej

Umiejętność 2) analizuje przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych i osobistych osoby niepełnosprawnej, na przykład:

- ustala przyczyny występowania problemów osobistych i społecznych osób niepełnosprawnych;
- dobiera metody rozwiązywania problemów osobistych i społecznych osoby niepełnosprawnej;
- analizuje przyczyny pod kątem potrzeb i problemów osoby niepełnosprawnej.

Przykładowe zadanie 7.

U podopiecznego Jana K. lat 79 rozpoznano Chorobę Alzheimera. Pan Jan jest osobą samotną, boi się samodzielnie wychodzić z domu, zapomina o przyjmowaniu leków, niechętnie przyjmuje pomoc sąsiedzką. Dom i ogród jest zaniedbany. Która forma pomocy byłaby najodpowiedniejsza dla podopiecznego?

- A. Zaproponowanie pomocy klubu seniora.
- B. Skierowanie do domu pomocy społecznej.
- C. Skierowanie do oddziału internistycznego.
- D. Skierowanie do środowiskowego domu samopomocy.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

Umiejętność 10) planuje metody, formy, techniki i środki terapii zajęciowej osoby niepełnosprawnej, na przykład:

- rozróżnia metody, formy, techniki i środki terapii zajęciowej osób niepełnosprawnych;
- planuje metody, formy i środki uwzględniając możliwości podopiecznego i przeciwwskazania do uczestnictwa w zajęciach;
- dobiera metody, formy, techniki i środki terapii zajęciowej do potrzeb osoby niepełnosprawnej.

Przykładowe zadanie 8.

Najlepszymi metodami terapii zajęciowej dla podopiecznej leżącej w łóżku z zaawansowaną postacią reumatoidalnego zapalenia stawów jest

- A. biblioterapia i rękodzieło.
- B. biblioterapia i muzykoterapia.
- C. terapia ruchem i wikliniarstwo.
- D. grafika komputerowa i metaloplastyka.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

Umiejętność 12) dobiera metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu jej zdrowia i niepełnosprawności, na przykład:

- określa metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu jej zdrowia i niepełnosprawności;
- dobiera metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu jej zdrowia i niepełnosprawności, w różnych okresach życia;
- dobiera metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu jej zdrowia i niepełnosprawności, stanu psychofizycznego i cech dysfunkcji.

Przykładowe zadanie 9.

Samotnie mieszkający podopieczny od trzydziestu lat choruje na schizofrenię paranoidalną. Czynności samoobsługowe wykonuje niechętnie, ma okresowe trudności z wydolnością budżetową gospodarstwa domowego. Wskaż optymalne dla podopiecznego formy późnej rehabilitacji psychiatrycznej.

- A. Terapia zajęciowa i treningi umiejętności społecznych.
- B. Praca w zakładzie pracy chronionej.
- C. Psychoterapia i farmakoterapia.
- D. Psychoanaliza.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

1.4. Wspieranie osoby niepełnosprawnej w trudnych sytuacjach życiowych

Umiejętność 10) analizuje systemy wsparcia i społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych, na przykład:

- rozróżnia rodzaje wsparcia społecznego osób niepełnosprawnych;
- dobiera systemy wsparcia do sytuacji zdrowotnej i społecznej osób niepełnosprawnych;
- wskazuje formy specjalistycznego poradnictwa społeczno-prawnego dla osób niepełnosprawnych;
- wskazuje formy specjalistycznego poradnictwa rodzinnego oraz psychologicznego dla osób niepełnosprawnych.

Przykładowe zadanie 10.

Podopieczny, który ma 24 lata i mieszka z rodzicami, dwa miesiące temu w wypadku stracił kończynę dolną. W wyniku wypadku podopieczny porusza się na wózku inwalidzkim. Wskaż optymalny w tym okresie rodzaj wsparcia społecznego.

- A. Emocjonalne i materialne.
- B. Informacyjne i emocjonalne.
- C. Materialne i świadczenie usług.
- D. Świadczenie usług i wsparcie rozwoju.

Odpowiedź prawidłowa: **B.**

Umiejętność 12) przestrzega zasad pozyskiwania środków finansowych z pomocy społecznej i innych instytucji, na przykład:

- rozpoznaje zasady i procedury prawne umożliwiające pozyskiwanie środków finansowych z pomocy społecznej i innych instytucji;
- określa instytucje świadczące pomoc finansową takie jak: PEFRON, OPS, PCPR, organizacje pozarządowe;
- wspomaga podopiecznego w składaniu wniosków o uzyskanie pomocy finansowej w programach EFS.

Przykładowe zadanie 11.

Wniosek o dofinansowanie do turnusu rehabilitacyjnego dla osoby z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności, należy złożyć do

- A. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- B. Narodowego Funduszu Zdrowia.
- C. Ośrodka Pomocy Społecznej.
- D. Urzędu Gminy.

Odpowiedź prawidłowa: **A.**

Umiejętność 14) analizuje funkcje i zadania instytucji i organizacji świadczących pomoc osobie niepełnosprawnej, na przykład:

- określa funkcje i zadania instytucji świadczących pomoc społeczną, usługi opiekuńcze oraz usługi rehabilitacyjne;
- określa funkcje i zadania organizacji świadczących pomoc osobie niepełnosprawnej;
- analizuje założenia projektów EFS pod kątem pomocy środowiskowej osoby niepełnosprawnej.

Przykładowe zadanie 12.

Zadaniem środowiskowych domów samopomocy dla osób chorych psychicznie jest

- A. prowadzenie treningów umiejętności społecznych, rozwiązywania problemów i nawiązywania kontaktów interpersonalnych.
- B. zapewnienie trzech posiłków dziennie i dowóz osoby niepełnosprawnej do ŚDS.
- C. prowadzenie specjalistycznych usług opiekuńczych i zajęć rekreacyjnych.
- D. organizacja turnusów rehabilitacyjnych.

Prawidłowa odpowiedź: **A.**

2. Przykład zadania do części praktycznej egzaminu dla wybranych umiejętności z kwalifikacji *MS.08 Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej*

Pani Anna Z. lat 44 od dziesięciu lat choruje na stwardnienie rozsiane. Podopieczna ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności. Ukończyła filologię angielską. Do chwili zachorowania pracowała w charakterze tłumacza przysięgłego. Jest osobą samotną. Mieszka z matką w przestronnym 2-pokojowym mieszkaniu na pierwszym piętrze. W budynku jest winda. Opiekę codzienną nad Panią Anną sprawuje mama. Z uwagi na wiek (74 lata) i stan zdrowia ma trudności z wykonywaniem czynności higienicznych u córki.

Obecnie stan psychofizyczny Pani Anny zdecydowanie się pogorszył. Odczuwa duże zmęczenie. Nasiliły się zaburzenia równowagi, występuje chroniczny ból w kończynach dolnych. Pojawiły się problemy z utrzymaniem moczu i zaparcia. Ma nadwagę. Wzmoczone napięcie mięśniowe powoduje słabą sprawność manualną.

Trudność podopiecznej zaczęły sprawiać proste czynności z zakresu samoobsługi jak ubieranie się i czesanie. Stary wózek inwalidzki ręczny utrudnia poruszanie się nawet po domu. Ostatnio dużo czasu spędza w łóżku. Od roku nie wychodzi z domu. Jest osobą towarzyską, ale wstydzi się swojej nieporadności. Obniżenie nastroju spowodowało niechęć do utrzymywania kontaktów towarzyskich i sąsiedzkich. Przyjemność podopiecznej sprawia praca na komputerze, czytanie książek, prasy, rozwiązywanie krzyżówek i słuchanie muzyki. Zaburzenia wzroku w znacznym stopniu ograniczają ulubione zajęcia.

Źródłami utrzymania rodziny są: renta podopiecznej w wysokości 950 zł, dodatek pielęgnacyjny w wysokości 186 zł i emerytura matki w wysokości 1450 zł.

Pani Anna odczuwa brak odpowiedniej ilości wkładów higienicznych i pieluchomajtek, pojawiły się odparzenia.

W 2006 roku Pani Anna przebywała na turnusie rehabilitacyjnym, skąd jak sama twierdzi wróciła w dużo lepszej kondycji. Z rehabilitacji domowej dotychczas nie korzystała.

Zaplanuj formy i sposoby realizacji wsparcia społecznego dla Pani Anny.

Na podstawie dostępnych informacji, uzupełnij wniosek o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny i materiały pomocnicze.

Wykonaj u podopiecznej mycie głowy w łóżku.

Zadanie wykonuj na przygotowanym stanowisku, na fantomie do nauki umiejętności higienicznych. Podczas wykonywania zadania przestrzegaj zasad organizacji pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

Formy i sposoby wsparcia społecznego dla Pani Anny.

Forma wsparcia społecznego	Proponowane sposoby realizacji wsparcia

Wniosek o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny i materiały pomocnicze

1. Dane

Imię i nazwisko wnioskodawcy .....Nr Pesel 67000000000

Adres zamieszkania 02-306 Warszawa ul. Przepiórki 7

Tel. 22 000 000

Imię i nazwisko opiekuna prawnego .....

Dane zapisz wstawiając w rubryki x

2. Rodzaj niepełnosprawności		3. Stopień niepełnosprawności	
dysfunkcja narządu ruchu		znaczny	
dysfunkcja narządu wzroku		umiarkowany	
dysfunkcja narządu słuchu		lekki	
dysfunkcja narządu mowy			
deficyt rozwojowy			
dysfunkcje sprzężone			
inne			
4. Sytuacja zawodowa wnioskodawcy		5. Sytuacja mieszkaniowa wnioskodawcy	
zatrudniony		samotnie	
bezrobotny		z rodziną	
rencista		z osobami niespokrewnionymi	
młodzież do 18 roku życia			
dzieci do 6 roku życia			
6. Dochód na 1 członka rodziny		7. Źródła utrzymania	
100-500 zł,-		umowa o pracę	
601-800 zł,-		renta	
801-1000 zł,-		zasiłki z pomocy społecznej	
1001-1200 zł,-		inne/ podać/	
powyżej 1200 zł,-			
8. osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie		9. Korzystanie ze środków PEFRON	
stopień pokrewieństwa		nie korzystał	
		korzystał	
		sprzęt ortopedyczny	
		pomoce ortopedyczne	
		środki pomocnicze	
		turnus rehabilitacyjny	

10. Rodzaj wnioskowanego sprzętu rehabilitacyjnego

a/.....

b/.....

11. Rodzaj wnioskowanych materiałów pomocniczych

a/.....

b/.....

c/.....

12. Uzasadnienie dofinansowania zakupu sprzętu

.....

.....

.....

13. Uzasadnienie dofinansowania zakupu materiałów pomocniczych

.....

.....

.....

14. Nazwa instytucji, do której należy złożyć wniosek:

.....

Data i podpis wnioskodawcy

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenię podlegać będą 2 rezultaty:

- formy i sposoby wsparcia społecznego dla Pani Anny,
- wniosek o dofinansowanie ze środków PEFRON zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny i materiały pomocnicze

oraz

przebieg zabiegu mycia głowy podopiecznej w łóżku.

Kryteria oceniania wykonania zadania praktycznego będą uwzględniać:

- poprawność wykonania zabiegu mycia głowy;
- poprawność wyboru form i sposobów wsparcia społecznego dla podopiecznej;
- poprawność wypełnienia wniosku o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Zaopatrzenia w sprzęt
- rehabilitacyjny i materiały pomocnicze;
- zgodność rozpoznanych niepełnosprawności i ich stanu ze stanem faktycznym;
- poprawność obliczenia dochodów;
- zgodność wnioskowanego sprzętu rehabilitacyjnego ze stanem podopiecznej;
- przestrzeganie zasad organizacji pracy i bhp.

Umiejętności sprawdzane zadaniem praktycznym:

1. Organizowanie pracy z osobą niepełnosprawną
  - 1) analizuje dokumentację dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby niepełnosprawnej;
  - 2) rozpoznaje warunki życia osoby niepełnosprawnej;
  - 3) wnioskuje o sytuacji osoby niepełnosprawnej z danych zawartych w dokumentacji;
  - 6) ocenia możliwości i ograniczenia osoby niepełnosprawnej wynikające z wieku, stanu zdrowia fizycznego, psychicznego i niepełnosprawności;
  - 12) planuje metody, techniki i narzędzia pracy z osobą niepełnosprawną;
  - 13) dobiera metody, techniki i narzędzia do realizacji zaplanowanych działań z osobą niepełnosprawną.
2. Wykonywanie czynności opiekuńczych.
  - 2) rozpoznaje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej;
  - 5) przestrzega zasad i określa metody i techniki wykonywania czynności pielęgnacyjnych i higienicznych;
  - 7) pomaga osobie niepełnosprawnej w zaspakajaniu potrzeb fizjologicznych.
3. Aktywizowanie osoby niepełnosprawnej do samodzielności życiowej
  - 3) pomaga i udziela wsparcia osobie niepełnosprawnej w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych;
  - 5) planuje metody przygotowania osoby do korzystania ze sprzętu i pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności.
4. Wspieranie osoby niepełnosprawnej w trudnych sytuacjach życiowych
  - 7) opracowuje, monitoruje i ocenia realizację planu wsparcia osoby niepełnosprawnej;
  - 10) analizuje systemy wsparcia i poradnictwa społecznego osoby niepełnosprawnej;
  - 12) przestrzega zasad pozyskiwania środków finansowych z pomocy społecznej i innych instytucji;
  - 13) pomaga osobie niepełnosprawnej w uzyskaniu środków finansowych na rehabilitację;
  - 14) analizuje funkcje i zadania instytucji i organizacji świadczących pomoc osobie niepełnosprawnej;
  - 21) stosuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów;
  - 22) pomaga osobie niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych.

Inne zadania praktyczne z zakresu kwalifikacji *MS.08 Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej* mogą dotyczyć:

- wykonania toalety osoby niepełnosprawnej;
- podawania posiłku;
- mycia głowy osobie niepełnosprawnej leżącej w łóżku;
- zaplanowania działań aktywizujących;
- zaplanowania działań pielęgnacyjnych;
- zaplanowania działań zapobiegających skutkom długotrwałego leżenia;
- opracowania harmonogram organizowania czasu wolnego;
- wykonania okładu;
- wykonania toalety przeciwoleżynowej.

Tematy zadań praktycznych mogą dotyczyć osoby niepełnosprawnej w różnych stanach chorobowych, o różnych poziomach niesamodzielności, w różnym wieku.

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE ASYSTENT OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ
341201

1. CELE KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) udzielania pomocy osobie niepełnosprawnej w korzystaniu z różnych form kompleksowej rehabilitacji;
- 2) świadczenia opieki osobie niepełnosprawnej w zakresie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych oraz pomagania w prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- 3) wspierania osoby niepełnosprawnej w dążeniu do samodzielności życiowej;
- 4) motywowania osoby niepełnosprawnej do aktywności społecznej i zawodowej.

2. EFEKTY KSZTAŁCENIA

Do wykonywania wyżej wymienionych zadań zawodowych jest niezbędne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, na które składają się:

1) Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów;

(BHP). Bezpieczeństwo i higiena pracy

Uczeń:

- 1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
- 2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;
- 3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
- 5) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;
- 6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;
- 7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
- 9) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

(PDG). Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej

Uczeń:

- 1) stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;
- 2) stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz

- przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
- 3) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;
  - 4) rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;
  - 5) analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;
  - 6) inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;
  - 7) przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;
  - 8) prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;
  - 9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;
  - 10) planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;
  - 11) planuje działania związane z wprowadzaniem innowacyjnych rozwiązań;
  - 12) stosuje zasady normalizacji;
  - 13) optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

(JOZ). Język obcy ukierunkowany zawodowo

Uczeń:

- 1) posługuje się zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiających realizację zadań zawodowych;
- 2) interpretuje wypowiedzi dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych artykułowane powoli i wyraźnie, w standardowej odmianie języka;
- 3) analizuje i interpretuje krótkie teksty pisemne dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych;
- 4) formułuje krótkie i zrozumiałe wypowiedzi oraz teksty pisemne umożliwiające komunikowanie się w środowisku pracy;
- 5) korzysta z obcojęzycznych źródeł informacji.

(KPS). Kompetencje personalne i społeczne

Uczeń:

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- 3) potrafi planować działania i zarządzać czasem;
- 4) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 5) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania;
- 6) jest otwarty na zmiany;
- 7) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem;
- 8) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 9) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- 10) negocjuje warunki porozumień;
- 11) jest komunikatywny;
- 12) stosuje metody i techniki rozwiązywania problemów;
- 13) współpracuje w zespole.

2) Efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru medyczno-społecznego, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów PKZ(MS.c);

PKZ(MS.c) Umiejętności stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodach: opiekunka środowiskowa, asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun w domu pomocy społecznej, opiekun osoby starszej

Uczeń:

- 1) określa istotę procesów psychicznych i ich rolę w życiu człowieka;
- 2) określa wpływ procesów emocjonalno-motywacyjnych na sprawność działania człowieka;
- 3) wyjaśnia regulacyjną rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem;
- 4) przestrzega zasad etyki i odpowiedzialności zawodowej;
- 5) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia;
- 6) dobiera metody komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych;
- 7) określa przyczyny stresu oraz stosuje konstruktywne sposoby radzenia sobie ze stresem i zapobiegania wypaleniu zawodowemu;
- 8) określa procesy zachodzące w życiu społecznym oraz interpretuje zachowania społeczne zbiorowości i jednostki;
- 9) wyjaśnia zjawiska zachodzące we współczesnej kulturze społecznej wpływające na funkcjonowanie człowieka;
- 10) określa modele i funkcje rodziny;
- 11) określa cele i zadania polityki społecznej państwa;
- 12) określa środki i instrumenty polityki społecznej służące realizacji zasady równości i sprawiedliwości społecznej;
- 13) identyfikuje problemy i kwestie społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie;
- 14) dostrzega zróżnicowanie postaw społecznych, obyczajowych, narodowych, religijnych, etycznych i kulturowych w kontekście jednostkowego, społecznego i kulturowego wymiaru wartości;
- 15) określa rolę diagnozy społecznej w rozwiązywaniu problemów społecznych;
- 16) rozpoznaje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grup;
- 17) określa oraz przewiduje skutki problemów wychowawczych i psychospołecznych osoby podopiecznej i jej rodziny;
- 18) stosuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych;
- 19) określa zakres oraz warunki korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej gwarantowanych przez państwo;
- 20) określa organizację domów pomocy społecznej w Polsce, uwzględniając zakres świadczonych usług;
- 21) posługuje się językiem migowym;
- 22) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

3) Efekty kształcenia właściwe dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej:

MS.08. Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej.

1. Organizowanie pracy z osobą niepełnosprawną

Uczeń:

- 1) analizuje dokumentację dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby niepełnosprawnej;
- 2) rozpoznaje warunki życia osoby niepełnosprawnej;
- 3) wnioskuje o sytuacji osoby niepełnosprawnej z danych zawartych w dokumentacji;
- 4) rozpoznaje objawy chorobowe u osoby niepełnosprawnej ze strony poszczególnych układów i narządów;
- 5) rozróżnia rodzaje i stopnie niepełnosprawności;
- 6) ocenia możliwości i ograniczenia osoby niepełnosprawnej wynikające z wieku, stanu zdrowia fizycznego, psychicznego i niepełnosprawności;
- 7) diagnozuje potrzeby i problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej;
- 8) przestrzega zasad indywidualizacji i podmiotowości w zaspakajaniu potrzeb i rozwiązywaniu problemów osoby niepełnosprawnej;
- 9) organizuje środowisko życia osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem jej potrzeb i problemów;
- 10) przestrzega zasad opracowywania indywidualnego planu współdziałania z osobą niepełnosprawną;
- 11) opracowuje plan współdziałania z osobą niepełnosprawną;
- 12) planuje metody, techniki i narzędzia pracy z osobą niepełnosprawną;
- 13) dobiera metody, techniki i narzędzia do realizacji zaplanowanych działań z osobą niepełnosprawną;
- 14) planuje techniki monitorowania podjętych działań;
- 15) prowadzi dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną.

2. Wykonywanie czynności opiekuńczych

Uczeń:

- 1) przestrzega procedur i standardów opieki środowiskowej;
- 2) rozpoznaje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej;
- 3) rozpoznaje stany zagrożenia zdrowia i życia osoby niepełnosprawnej;
- 4) udziela pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia i życia osoby niepełnosprawnej;
- 5) przestrzega zasad i określa metody i techniki wykonywania czynności pielęgnacyjnych i higienicznych;
- 6) określa rodzaje narzędzi pracy oraz środków i materiałów do wykonywania czynności pielęgnacyjnych i higienicznych u osoby niepełnosprawnej;
- 7) pomaga osobie niepełnosprawnej w zaspokajaniu potrzeb fizjologicznych;
- 8) przestrzega zasad i określa metody zapobiegania odleżynom i odparzeniom u osoby niepełnosprawnej;
- 9) pomaga osobie niepełnosprawnej w prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- 10) pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza;
- 11) analizuje rodzaje i techniki wykonywania ćwiczeń usprawniających ruchowo oraz gimnastyki oddechowej u osoby niepełnosprawnej;
- 12) prowadzi podstawowe ćwiczenia gimnastyczne uzgodnione ze specjalistą;
- 13) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej;

- 14) przestrzega zasad obsługi sprzętu rehabilitacyjnego i stosowania przedmiotów ortopedycznych;
- 15) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych;
- 16) przestrzega zasad współpracy z wolontariuszami w opiece nad osobą niepełnosprawną;
- 17) współpracuje z wolontariuszami w opiece nad osobą niepełnosprawną.

3. Aktywizowanie osoby niepełnosprawnej do samodzielności życiowej

Uczeń:

- 1) inicjuje i podtrzymuje relacje międzyludzkie oraz współdziała z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej;
- 2) analizuje przyczyny występowania i metody rozwiązywania problemów społecznych i osobistych osoby niepełnosprawnej;
- 3) pomaga i udziela wsparcia osobie niepełnosprawnej w rozwiązywaniu problemów społecznych i osobistych;
- 4) planuje metody przygotowania osoby niepełnosprawnej do korzystania ze sprzętu i pomocy technicznych;
- 5) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze sprzętu i pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności;
- 6) planuje metody przygotowania osoby niepełnosprawnej i jej rodziny do samoopieki;
- 7) przygotowuje osobę niepełnosprawną oraz jej rodzinę do samoopieki;
- 8) charakteryzuje metody organizowania czasu wolnego osobie niepełnosprawnej;
- 9) organizuje czas wolny osobie niepełnosprawnej z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego;
- 10) planuje metody, formy, techniki i środki terapii zajęciowej osoby niepełnosprawnej;
- 11) motywuje osobę niepełnosprawną do aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości;
- 12) dobiera metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności;
- 13) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu z kompleksowej rehabilitacji;
- 14) przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas aktywizowania osoby niepełnosprawnej.

4. Wspieranie osoby niepełnosprawnej w trudnych sytuacjach życiowych

Uczeń:

- 1) określa metody integracji osoby niepełnosprawnej ze środowiskiem lokalnym;
- 2) wspiera osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem;
- 3) aktywizuje środowisko społeczne do działań na rzecz osoby niepełnosprawnej;
- 4) asystuje osobie niepełnosprawnej w pełnieniu ról społecznych;
- 5) dobiera metody i techniki pracy z osobą niepełnosprawną;
- 6) przestrzega zasad opracowywania planu wsparcia osoby niepełnosprawnej;
- 7) opracowuje, monitoruje i ocenia realizację planu wsparcia osoby niepełnosprawnej;
- 8) reprezentuje osobę niepełnosprawną w negocjacjach z instytucjami, organizacjami, specjalistami i indywidualnymi osobami świadczącymi różne formy pomocy;
- 9) współpracuje ze specjalistami w opracowaniu programu kompleksowej pomocy osobie niepełnosprawnej;
- 10) analizuje systemy wsparcia i poradnictwa społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 11) współpracuje z grupami wsparcia, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego działającymi na rzecz osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym;
- 12) przestrzega zasad pozyskiwania środków finansowych z pomocy społecznej i innych instytucji;

- 13) pomaga osobie niepełnosprawnej w uzyskaniu środków finansowych na rehabilitację;
- 14) analizuje funkcje i zadania instytucji i organizacji świadczących pomoc osobie niepełnosprawnej;
- 15) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji;
- 16) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia;
- 17) ocenia rodzaje barier architektonicznych i komunikacyjnych;
- 18) organizuje działania prowadzące do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych;
- 19) analizuje Kartę Praw Osób Niepełnosprawnych;
- 20) stosuje przepisy prawa dotyczące opieki zdrowotnej państwa, prawa opiekuńczego, prawa o ubezpieczeniach społecznych i pomocy społecznej;
- 21) stosuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów;
- 22) pomaga osobie niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych.

3. WARUNKI REALIZACJI KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE

Szkoła podejmująca kształcenie w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej powinna posiadać następujące pomieszczenia dydaktyczne:

- 1) pracownię umiejętności opiekuńczych, wyposażoną w: sprzęt audiowizualny, taki jak: telewizor, odtwarzacz DVD, odtwarzacz video, rzutnik pisma; ekran projekcyjny, fantomy do nauki umiejętności higienicznych, łóżka szpitalne z pełnym wyposażeniem, szafki i stoliki przyłóżkowe, sprzęt, urządzenia i przybory do wykonywania zabiegów higienicznych i czynności pielęgnacyjnych u osoby leżącej i całkowicie unieruchomionej, fantomy osoby dorosłej, niemowlęcia i dziecka do resuscytacji krążeniowo-oddechowej, defibrylator automatyczny, środki opatrunkowe, aparaty do pomiaru ciśnienia, termometry, sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne, środki ochrony indywidualnej;
- 2) pracownię higieny żywienia, wyposażoną w: sprzęt gospodarstwa domowego, zastawę kuchenną, zastawę stołową, pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie prac kulinarnych dla osób z ograniczoną sprawnością w zakresie małej motoryki;
- 3) pracownię terapii zajęciowej, wyposażoną w: sprzęt audiowizualny, taki jak: telewizor, odtwarzacz DVD, odtwarzacz video, rzutnik pisma; sprzęt, narzędzia i materiały do ergoterapii; materiały i przybory do zajęć plastyczno-technicznych, sprzęt do gier i zabaw, sprzęt fotograficzny;
- 4) pracownię wspomagania komputerowego działalności zawodowej, wyposażoną w: tablicę interaktywną z oprogramowaniem, projektor multimedialny, stanowiska komputerowe dla uczniów (jedno stanowisko dla jednego ucznia), drukarkę, pakiety programów biurowych.

Kształcenie praktyczne może odbywać się w: pracowniach szkolnych, jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, instytucjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych, środowisku zamieszkania osoby niepełnosprawnej oraz innych podmiotach stanowiących potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół kształcących w zawodzie.

Szkoła organizuje praktyki zawodowe w podmiocie zapewniającym rzeczywiste warunki pracy właściwe dla nauczanego zawodu w wymiarze 8 tygodni (320 godzin).

4. MINIMALNA LICZBA GODZIN KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO¹⁾

Efekty kształcenia wspólne dla wszystkich zawodów oraz efekty kształcenia wspólne dla zawodów w ramach obszaru mechanicznego i górnictwo-hutniczego, stanowiące podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów	350 godz.
<i>MS.08 Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej</i>	700 godz.

¹⁾W szkole liczbę godzin kształcenia zawodowego należy dostosować do wymiaru godzin określonego w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół, przewidzianego dla kształcenia zawodowego w danym typie szkoły, zachowując minimalną liczbę godzin wskazanych w tabeli odpowiednio dla efektów kształcenia: wspólnych dla wszystkich zawodów i wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia, stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów oraz właściwych dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie.